

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจกับประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตหนองแขม

The Relationship between business environment, relevance the benefits of information technology of accounting in Nongkhaem district SMEs

เดือนเต็ม คำเพชร^{1*} สุณา สุทธิเกียรติ² และวิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย³

¹ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี

² สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

* Meemee.spms@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์อยู่สามประการ 1) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตหนองแขม 2) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตหนองแขม ทางด้านการลดระยะเวลาในการทำงาน การเพิ่มประสิทธิภาพ และการลดต้นทุน ด้านการแข่งขันของธุรกิจ และการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนและตัดสินใจ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจกับประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตหนองแขม ผู้วิจัยเก็บตัวอย่างจำนวน 400 คนมีการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือจากความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงด้วยวิธีการของครอนบาคอัลฟา จากประชาชนในเขตหนองแขม ซึ่งมาตรวจวัดที่ได้อยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างสูง อยู่ในช่วง 0.83 ถึง 0.88 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน T-Test One Way ANOVA และ ทดสอบการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจของนักบัญชีธุรกิจ SMEs โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ($S.D. = 0.37$) 2) ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของนักบัญชีธุรกิจ SMEs โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ($S.D. = 0.49$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการลดระยะเวลาในการทำงานโดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.90$) รองลงมาคือ ด้านการแข่งขันของธุรกิจ และ ด้านการวางแผนและตัดสินใจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ($\bar{x} = 3.89$) รองมาตามลำดับ ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพ และ ลดต้นทุนของธุรกิจ ($\bar{x} = 3.86$) 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของนักบัญชีธุรกิจ SMEs กับ ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของนักบัญชีธุรกิจ SMEs พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีด้านสภาพแวดล้อมด้านวัฒนธรรมและสังคม และด้านกฎหมายและการเมือง ที่แตกต่างกันมีผลต่อประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีธุรกิจ SMEs เขตหนองแขมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมีผลต่อประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีธุรกิจ SMEs เขตหนองแขมไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

Abstracts

The purpose of this research is in three respects. 1) To study about the business environment of small and medium business enterprises (SMEs) in the District of Nongkhaem. 2) study on the benefits of information technology, accounting, business enterprises, small and medium enterprises (SMEs) in Nongkhaem reducing the duration of the work. Increase efficiency and reduce costs. The competitiveness of businesses and using the data for planning and decision making. 3) to study the relationship of the business environment with the benefits of information technology to accounting of the business. Small and medium enterprises (SMEs) in the District of Nongkhaem. The researchers collected data from 400 people. A test of the engine by a panel of experts. And analyzed the reliability by means of Cronbach alpha. The public Nongkham The gauge has remained relatively high in the range of 0.83 - 0.88. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, T-Test One Way ANOVA test and regression analysis model for the multiplier (Multiple Regression Analysis).

The research found that The business environment of SMEs, account for an overall average score is in the high level ($\bar{x} = 3.81$) and a standard deviation equal to (S.D. = 0.37). The benefits of information technology, accounting for a business account. SMEs overall average score is in the high level ($\bar{x} = 3.88$) and a standard deviation equal to (S.D. = 0.49). Considering that it was found. The reduction in working time, with the highest average score ($\bar{x} = 3.90$), followed by the competitive field of business planning and decision making. The average is equal ($\bar{x} = 3.89$) followed respectively. The side that scores the lowest. The increase efficiency and reduce the cost of business ($\bar{x} = 3.86$). The relationship between the accountant of the business environment for SMEs on the benefits of information technology, accounting, accountants, SMEs found that environmental, technological, environmental, cultural and social. And the political and legal Different affect the benefits of information technology, accounting, SMEs Nongkham differ significantly statistically. 05, the environment, economic differences affect the benefits of information technology, accounting, SMEs Nongkham. not significantly different statistically significant statistically.

Keywords: business environment, information technology of accounting, SMEs

1. บทนำ

ในอดีตที่ผ่านมาการประกอบธุรกิจไม่ว่าจะเป็นธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) หรือ บริษัทมหาชน จะประสบความสำเร็จหรือไม่ ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลหรือผู้บริหารเป็นสำคัญ กล่าวคือถ้าผู้บริหารเก่งสามารถวางแผนได้ดี ควบคุมงานแผนงานได้ดี ก็จะทำให้การบริหารกิจการนั้นสำเร็จได้ และปัจจุบันธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้รับการสนับสนุนเพื่อให้เป็นตัวขับเคลื่อนของสังคมไทย แต่ในปัจจุบันธุรกิจมีการแข่งขันรุนแรง ประกอบกับเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ได้มีการพัฒนามากขึ้น คุณภาพของการบริหารและความอยู่รอดขององค์กรนั้นจึงขึ้นกับระบบงานมากกว่าตัวบุคคล เหมือนกับในอดีตที่ผ่านมา ดังนั้นการบริหารงานสมัยใหม่ จะให้ความสำคัญกับระบบข้อมูล และระบบสารสนเทศมากขึ้น เพราะหากกิจการใดมีระบบสารสนเทศที่ดีกว่าก็จะทำให้สามารถใช้ข้อมูลในการตัดสินใจที่รวดเร็ว ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพมากกว่า จากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจทั่วโลกที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยทำให้ ธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลาง

และขนาดย่อม (SMEs) ต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ ดังนั้น ผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับปัจจัยในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจทั้งจากภายในและภายนอกที่อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการดำเนินงาน ความอยู่รอดของธุรกิจ และการเตรียมความพร้อมสำหรับความเสี่ยงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นเพื่อเป็นการลดมูลเหตุแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหายเพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและขนาดของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรรับได้ ประเมินระดับของความเสี่ยงและขนาดของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร เป็นสำคัญประเภทของความเสี่ยงประเภทของความเสี่ยง(การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, 2548:4)

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทกับองค์กรทั้งที่เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลางจนถึงขนาดย่อมที่ต้องการใช้ข้อมูล สารสนเทศทางการบัญชีก็เป็นหน่วยย่อยของระบบสารสนเทศแต่เป็นสารสนเทศที่บ่งบอกถึงการดำเนินงานของธุรกิจในอดีตที่ผ่านมา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพยากรณ์เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นและหาวิธีป้องกันปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ในอดีตที่ผ่านมาการประมวลผลสารสนเทศทางการบัญชีอาจทำได้ล่าช้าเนื่องจากมีจำนวนข้อมูลเป็นจำนวนมากและมีความซับซ้อน ปัจจุบันจึงมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการประมวลผลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่สามารถใช้งานได้ทันกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ในที่นี้ผู้วิจัยเลือกเขตหนองแขมเป็นพื้นที่ในการศึกษาเนื่องจาก เขตหนองแขมเป็น 1 ใน 50 เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร อยู่ในกลุ่มเขตกรุงธนใต้ สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม สภาพเศรษฐกิจดั้งเดิมขึ้นอยู่กับเกษตรกรรม แต่ปัจจุบันสภาพพื้นที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากชุมชนเมืองขยายตัวจากพื้นที่ที่มีผู้ย้ายถิ่นเข้ามาอยู่อาศัยและประกอบอาชีพมากขึ้น จากชุมชนการเกษตรเปลี่ยนเป็นชุมชนอุตสาหกรรมและมีแนวโน้มจะเจริญขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากการคมนาคมจะสะดวกขึ้นโดยในอนาคตอันใกล้จะมีการเปิดเส้นทางเดินรถไฟฟ้ามหานครที่จะตัดผ่านมายังเขตหนองแขม อีกทั้งยังเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยธนบุรีที่ส่งเสริมการทำวิจัยในครั้งนี้เพื่อต่อยอดและพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

“ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจกับประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตหนองแขม”

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตหนองแขม
2. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตหนองแขม ทางด้านการลดระยะเวลาในการทำงาน การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุน ด้านการแข่งขันของธุรกิจ และการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนและตัดสินใจ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจกับประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตหนองแขม

3. สมมติฐานในการวิจัย

1. สภาพแวดล้อมทางธุรกิจมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ของเทคโนโลยีของสารสนเทศทางการบัญชีด้านระยะเวลาในการทำงาน
2. สภาพแวดล้อมทางธุรกิจมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ของเทคโนโลยีของสารสนเทศทางการบัญชีด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนของธุรกิจ
3. สภาพแวดล้อมทางธุรกิจมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ของเทคโนโลยีของสารสนเทศทางการบัญชีด้านการแข่งขันของธุรกิจ

4. สภาพแวดล้อมทางธุรกิจมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ของเทคโนโลยีของสารสนเทศทางการบัญชีด้านการวางแผนและการตัดสินใจ

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ

Stephen Robbins และ Mary Coulter (2003) ได้ให้ความหมายของคำว่า “สภาพแวดล้อมของกิจการ” หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรซึ่งมีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อการทำงานของกิจการ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อทางบวกหรือลบก็ได้ ประกอบด้วยสภาพแวดล้อม 2 กลุ่ม คือ

1. สภาพแวดล้อมเฉพาะกลุ่มธุรกิจ (Specific Environment) เป็นสภาพแวดล้อมที่จะส่งผลกระทบต่อตัดสินใจของผู้บริหารและต่อกิจการโดยตรงและทันที สภาพแวดล้อมเฉพาะกลุ่มนี้จะกระทบกับธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมที่อยู่ในกลุ่มหรือประเภทเดียวกัน ได้แก่ ลูกค้า ผู้ขายวัตถุดิบ คู่แข่งขัน กลุ่มพิทักษ์หรือเรียกร้องสิทธิประโยชน์ต่างๆ (Pressure Group)

2. สภาพแวดล้อมทั่วไป (General Environment) หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่อยู่ห่างออกไปละส่งผลกระทบต่อการทำงานของธุรกิจทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะผลิตหรือจำหน่ายสินค้าหรือบริการใด ๆ ขนาดเล็ก หรือใหญ่เพียงใด ประกอบด้วย

2.1 ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Conditions) หมายถึง การกระทำใด ๆ

อันก่อให้เกิด การผลิต การจำหน่ายและการบริโภค เช่น อัตราดอกเบี้ย รายได้ของประชากรชั้นตอนของวัฏจักรธุรกิจ การจ้างงาน การซื้อบ้านหรือซื้อรถใหม่ เป็นต้น

2.2 วัฒนธรรมสังคม (Social Cultural) หมายถึง รูปแบบของกิจกรรมมนุษย์และโครงสร้างเชิงสัญลักษณ์ที่ทำให้กิจกรรมนั้นเด่นชัดและมีความสำคัญ วิธีการดำเนินชีวิตซึ่งเป็นพฤติกรรมและสิ่งที่คนในกลุ่มสร้างขึ้น ด้วยการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และร่วมใจอยู่ในหมู่พวกของตน เอกลักษณ์ของตนเอง และสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมสังคมสามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาหรือสถานการณ์เปลี่ยน

2.3 การเมือง (Political Conditions) หมายถึง กระบวนการและวิธีการที่จะได้มาและรักษาการสนับสนุนกิจกรรมที่ทำในนามสาธารณะ หรือกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม เช่น ความมั่นคงทางการเมือง นโยบายของรัฐบาลต่อการดำเนินธุรกิจ

2.4 เทคโนโลยี (Technology) หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์พัฒนาขึ้น เพื่อช่วยในการทำงานหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร, วัสดุ หรือ แม้กระทั่งที่ไม่ได้เป็นสิ่งของที่จับต้องได้เช่น กระบวนการต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการผลิต เครื่องจักรเครื่องมือ คอมพิวเตอร์ ข้อมูลข่าวสาร

สภาพแวดล้อมทางธุรกิจนั้นมีทั้งภายในองค์กรไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านบุคคล และปัจจัยของตัวกิจการเอง แล้ว ยังมีสภาพแวดล้อมภายนอก คือ เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและสังคม การเมือง และเทคโนโลยี ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกวัน เพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินต่อไปได้จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลด้านต่างเพื่อใช้สำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารของแต่ละองค์กร

2. เทคโนโลยีสารสนเทศ

ประสงค์ ประณีตพลกรัง (2541) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของการทำงานมากขึ้น องค์กรธุรกิจทั้งบริษัทร้านค้าที่ประกอบกิจการจึงต้องมีการพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและการแข่งขันทางธุรกิจซึ่งการประกอบธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมสู่ยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้องค์กรต้องอาศัยข้อมูลที่มีความถูกต้องแม่นยำ เพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ และการวางแผนงานต่าง ๆ ภายในองค์กร เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ หากพิจารณาถึงระบบการจัดทำบัญชีในแบบเดิมนั้น มีการทำงานโดยให้พนักงานบันทึกรายการบัญชีด้วยมือ ทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย และมีความล่าช้า ไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้

อย่างรวดเร็วอีกทั้งข้อมูลที่จัดเก็บ มีความยุ่งยาก และความล่าช้าในการค้นหาข้อมูล ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาช่วยในการจัดการกับข้อมูลต่าง ๆ ภายในระบบงานโดยการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลเป็นฐานข้อมูลทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อมูลและยังช่วยลดข้อผิดพลาดข้อมูลขณะที่ทำการบันทึกข้อมูลป้องกันการเสียหายของข้อมูล ทำให้มีการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ สาเหตุที่องค์กรธุรกิจนำเอาระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหารงานกันมากขึ้นนั้นมีวัตถุประสงค์ (1) เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน (2) เพิ่มผลผลิต (3) เพิ่มคุณภาพในการบริการลูกค้า (4) ผลิตภัณฑ์ใหม่และขยายผลิตภัณฑ์ (5) สร้างทางเลือกในการแข่งขัน (6) สร้างโอกาสทางธุรกิจ (7) ดึงดูดลูกค้าเอาไว้และป้องกันคู่แข่ง

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจ ในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ในปัจจุบันธุรกิจต่าง ๆ จึงนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการการทำงานมากขึ้น

3. ระบบสารสนเทศทางการบัญชี

นพฤทธิ์ คงรุ่งโชค (2549) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินธุรกิจ โดยสามารถตอบสนองความต้องการข้อมูลที่มีความถูกต้อง รวดเร็วและมีคุณภาพของผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารองค์กรที่มีความต้องการข้อมูลสำหรับใช้วางแผนงานเพื่อนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ทำให้องค์กรธุรกิจต่าง ๆ มีการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีอย่างแพร่หลาย ทั้งองค์กรขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก บางองค์กรพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีขึ้นใช้เอง บางองค์กรซื้อโปรแกรมระบบสารสนเทศทางการบัญชีสำเร็จรูป บางองค์กรใช้วิธีซื้อโปรแกรมแล้วนำมาปรับปรุงให้เข้ากับลักษณะการประกอบธุรกิจของตน ปัจจุบันพบว่าการพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์กับงานบัญชีในระดับสูงขึ้น ได้แก่ การนำเสนอรายงานเพื่อการจัดการก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการจัดการครบถ้วนยิ่งขึ้น โดยการนำเสนอหรือถ่วงดุลเฉพาะข้อมูลที่มีสาระสำคัญแก่ผู้บริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจ ผู้จัดทำรายงานทางการบัญชีโดยนักบัญชีจำเป็นต้องตระหนักถึงความต้องการข้อมูลของผู้บริหารในฝ่ายต่าง ๆ อย่างถูกต้องเช่น ผู้บริหารระดับสูงต้องการเฉพาะข้อมูลในลักษณะสรุปผล ผู้บริหารระดับกลางมักต้องการรายงานในลักษณะเปรียบเทียบเหตุการณ์เกิดขึ้นจริงกับเหตุการณ์ตามที่ประมาณการไว้ล่วงหน้า ถ้าเกิดความแตกต่างขึ้นผู้บริหารจะต้องจัดการติดตามหาสาเหตุและแก้ไขตั้งนั้นภายใต้ภาวะเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรงในปัจจุบัน ทำให้ภาคธุรกิจต้องการปัจจัยที่เป็นแรงสนับสนุนที่จะช่วยให้กิจการสามารถตัดสินใจหรือดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องทันเวลาและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการสร้างความมั่นคงให้แก่กิจการในอนาคต ซึ่งในการบริหารงานสมัยใหม่จะให้ความสำคัญกับระบบข้อมูลและระบบสารสนเทศมากขึ้น เนื่องจากหากกิจการใดมีระบบสารสนเทศที่ดีก็จะทำให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจที่ถูกต้องทันเวลาและเชื่อถือได้ โดยระบบสารสนเทศทางธุรกิจ จำแนกได้เป็น ด้านการบัญชี ด้านการเงิน การตลาด การผลิตและการดำเนินงาน และทรัพยากรบุคคล

จากข้อมูลข้างต้นกล่าวได้ว่าระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสำคัญมากกับการดำเนินธุรกิจและเมื่อนำมาใช้ร่วมกับเทคโนโลยีก็จะทำให้เกิดเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ที่สามารถให้ข้อมูลที่รวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำ ประหยัดเวลาในการทำงานและลดต้นทุน ผู้บริหารมีข้อมูลสนับสนุนในการตัดสินใจ เพื่อทันต่อการแข่งขันอย่างรุนแรงของสภาพธุรกิจในปัจจุบัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

สภาพแวดล้อมภายใน
- เพศ
- อายุ
- ประเภทธุรกิจ
- ทุนจดทะเบียน
สภาพแวดล้อมภายนอก
- ด้านเศรษฐกิจ
- ด้านวัฒนธรรมและสังคม
- ด้านการเมือง/กฎหมาย
- ด้านเทคโนโลยี

ตัวแปรตาม

ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีธุรกิจ SMEs เขตหนองแขม
1.ด้านการลดระยะเวลาในการทำงาน
2.ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพ และ ลดต้นทุนของธุรกิจ
3.ด้านการแข่งขันของธุรกิจ
4.ด้านการวางแผนและตัดสินใจ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยใช้การทำวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การวิจัยเอกสารเพื่อพัฒนาแบบสอบถามและมีการทดสอบแบบสอบถาม ด้วยการตรวจความตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยง (ค่าอัลฟาครอนบาค = 0.83 - 0.88) ก่อนทำการเก็บข้อมูล

ขอบเขตของพื้นที่วิจัย เก็บข้อมูลจากนักบัญชีของบริษัท ในเขตหนองแขม โดยเก็บข้อมูลระหว่างเดือน มกราคม – เมษายน พ.ศ. 2560

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักบัญชีของบริษัท ในเขตหนองแขม ใช้วิธีหาขนาดตัวอย่างเมื่อประชากรไม่สามารถ ประมาณจำนวนที่ชัดเจนตามสูตรของ Cochran (1953) ได้ตัวอย่างที่ต้องการคือ 385 บริษัท และผู้วิจัยทำการส่งแบบสอบถามให้ประชากรทั้งหมด 1,439 และเลือกใช้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด 400 บริษัท

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi stage Sampling) โดยเริ่มจากการแบ่งเขตหนองแขมออกเป็นแขวง หลังจากนั้นกำหนดโควตาตามสัดส่วนประชากรของแต่ละแขวง ไว้ที่ 197 และ 189 บริษัท โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญเมื่อเก็บได้ครบตามจำนวนเป้าหมายแล้วจึงยุติการจัดเก็บ

6. ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 94.50) มีอายุในช่วง 30 – 40 ปี (ร้อยละ 52) มีสถานภาพโสด (ร้อยละ 74.30) การศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาตรี (ร้อยละ 88) ตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นเจ้าของหน้าที่บัญชี (ร้อยละ 52.30) มีประสบการณ์ทำงานอยู่ที่ 3 – 5 ปี (ร้อยละ 41.80) รายได้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 20,000 – 30,000 (ร้อยละ 57.30) รูปแบบธุรกิจส่วนใหญ่เป็น บริษัทจำกัด (ร้อยละ 71.50) ส่วนมากเป็นประเภทธุรกิจการค้า (ร้อยละ 36.50) ทุนจดทะเบียนอยู่ในช่วงต่ำกว่า 5 ล้านบาท (ร้อยละ 53.80) ระยะเวลาการดำเนินงานอยู่ในช่วง 5 – 10 ปี (ร้อยละ 42.80) ส่วนมากจำนวนพนักงานอยู่ระหว่าง 15 – 50คน (ร้อยละ 33.30) รายได้เฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ 5 – 10 ล้านบาท (ร้อยละ 37.80)

ส่วนที่ 2 สภาพแวดล้อมภายในที่มีผลต่อประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ ที (Independent t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานดังกล่าว โดยผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 สภาพแวดล้อมภายในที่มีผลต่อประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ

SMEs ในเขตหนองแขม

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม				สถิติที่ใช้
	ลดระยะเวลาในการทำงาน	เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน	การแข่งขันของธุรกิจ	ด้านการวางแผนและตัดสินใจ	
เพศ	×	×	×	×	T-test
อายุ	×	✓	×	×	ANOVA
สถานภาพ	✓	✓	✓	✓	ANOVA
ระดับการศึกษา	✓	✓	✓	✓	ANOVA
เงินเดือน	✓	✓	✓	✓	ANOVA
ประสบการณ์	✓	✓	×	×	ANOVA
ตำแหน่ง	×	✓	✓	✓	ANOVA
รูปแบบการจดทะเบียน	×	×	×	×	T-test
ประเภทธุรกิจ	✓	×	✓	✓	ANOVA
ทุนจดทะเบียน	×	×	×	×	ANOVA
ระยะเวลาดำเนินกิจการ	×	✓	×	×	ANOVA
จำนวนพนักงาน	✓	✓	✓	✓	ANOVA
รายได้เฉลี่ยต่อปี	×	✓	×	×	ANOVA

หมายเหตุ : ✓ = มีผล   × = ไม่มีผล

จากการศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมภายในที่มีผลต่อประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ EMEs ในเขตหนองแขม ได้แก่ สถานภาพ ระดับการศึกษา เงินเดือน จำนวนพนักงาน โดยมีผลต่อประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านลดระยะเวลาในการทำงาน ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน ด้านการแข่งขันของธุรกิจ ด้านการวางแผนและตัดสินใจ ส่วนสภาพแวดล้อมภายในที่มีผลต่อประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นบางส่วน ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ ตำแหน่ง ประเภทธุรกิจ ระยะเวลาดำเนินกิจการ รายได้เฉลี่ยต่อปี และสภาพแวดล้อมภายในที่ไม่มีผลต่อประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ เพศ รูปแบบการจดทะเบียน ทุนจดทะเบียน

ตารางที่ 2 ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีผลต่อประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ

SMEs ในเขตหนองแขม

ตัวพยากรณ์	B	SE B	Beta	t	Sig.
ค่าคงตัว	0.842	0.107		7.86	0
ด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ	0.056	0.028	0.076	1.949	0.052
ด้านสภาพแวดล้อมทางการเมืองและกฎหมาย	0.101	0.033	0.121	3.047	0.002
ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม	0.303	0.04	0.342	7.665	0
ด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี	0.331	0.032	0.418	10.404	0
Adjusted R ² = 0.683, SEE = 0.280, F = 215.514*					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 ว่าปัจจัยสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีผลต่อประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs ในเขตหนองแขมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สามารถทำนายประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs ในเขตหนองแขมได้ร้อยละ 68.30

7. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจกับประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs ในเขตหนองแขม มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตหนองแขม ทางด้านการลดระยะเวลาในการทำงาน การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุน ด้านการแข่งขันของธุรกิจ และการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนและตัดสินใจ พบว่า ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของนักบัญชีธุรกิจ SMEs โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการลดระยะเวลาในการทำงานโดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการแข่งขันของธุรกิจ และ ด้านการวางแผนและตัดสินใจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพ และ ลดต้นทุนของธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวารสารर्म เหลืองวิสัย (2548) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารสนเทศทางการบัญชีบริหารกับผลการดำเนินงานขององค์กร จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารสนเทศทางการบัญชีบริหารที่ได้จากการประยุกต์ใช้เทคนิคทางการบัญชีบริหารจำนวน 14 เทคนิค กับผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศทางการบัญชีบริหารจากเทคนิคต้นทุนกระบวนการ / ต้นทุนช่วง การจัดทำงบประมาณ การวิเคราะห์ผลต่าง ต้นทุนมาตรฐาน การวิเคราะห์งบการเงิน การกำหนดราคาโอนระหว่างส่วนงาน การจัดทำรายงานต้นทุนคุณภาพ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน ปริมาณ กำไร ทำให้ผลการดำเนินงานมีแนวโน้มดีขึ้น

2. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตหนองแขม พบว่า สภาพแวดล้อมทางธุรกิจของนักบัญชีธุรกิจ SMEs โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีโดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ต่อมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมทางการเมืองและกฎหมาย ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันวิสา เนื่องสมศรี ได้ศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมธุรกิจและความคาดหวังในการทำงานที่มีต่อจรรยาบรรณวิชาชีพและความเชื่อถือในการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือในประเทศไทย

พบว่า นักบัญชีธุรกิจ SMEs มีความเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีสภาพแวดล้อมธุรกิจโดยรวมเป็นด้าน อยู่ในระดับมาก นักบัญชีธุรกิจ SMEs ที่มีระยะเวลาการดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน นักบัญชีธุรกิจ SMEs ที่มีรูปแบบธุรกิจเป็นห้างหุ้นส่วน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือในการทำงานโดยรวมแตกต่างกัน นักบัญชีธุรกิจ SMEs ที่มีรายได้ต่อปีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความน่าเชื่อถือในการทำงานโดยรวมแตกต่างกัน และนักบัญชีธุรกิจ SMEs ที่มีรายได้ต่อปีต่างกันมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความน่าเชื่อถือในการทำงานด้านความเป็นจริงของข้อมูลและความเป็นกลางแตกต่างกัน สภาพแวดล้อมธุรกิจมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับจรรยาบรรณวิชาชีพ และความคาดหวังในการทำงานมีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับจรรยาบรรณวิชาชีพของนักบัญชีนักบัญชี SMEs

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจกับประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตหนองแขม พบว่า สภาพแวดล้อมทางธุรกิจของนักบัญชีธุรกิจ SMEs มีความสัมพันธ์กับ ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของนักบัญชีธุรกิจ SMEs โดยจัดในระดับสูง เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์ มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ด้านสภาพแวดล้อมทางการเมืองและกฎหมาย ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ น้อยที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร หทัยพันธ์ลักษณ์ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสารสนเทศทางการบัญชีบริหาร การเรียนรู้องค์กร และผลการดำเนินงานด้านการผลิตของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจากผลการวิจัยพบว่าเทคโนโลยีทางการผลิตที่ก้าวหน้าและกลยุทธ์ด้านการผลิตมีความสัมพันธ์กับปริมาณการใช้สารสนเทศทางการบัญชีบริหารไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีสาระสำคัญ และปริมาณการใช้สารสนเทศทางการบัญชีบริหารกับผลการดำเนินงานด้านการผลิตก็มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกันเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารควรมีนโยบายในการบริหารและการพัฒนาในด้านต่างๆ และการกำหนดนโยบายการควบคุมภายในเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อให้บุคลากรรับทราบและ ตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายในการบริหาร และส่งผลให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานได้ง่ายขึ้น
2. การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs ควรใช้หลักการมีส่วนร่วม และควรเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน หรือการใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรได้มีการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อความต้องการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจของพนักงานการเงินและบัญชี
2. ควรได้มีการศึกษาวิจัยถึงปัญหาอุปสรรคที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs ในเขตหนองแขม
3. ควรได้มีการศึกษาขยายผลในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจกับประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs ในเขตหนองแขมไปใช้ในธุรกิจอื่น ๆ หรือหน่วยงานอื่น ๆ

8. เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า.(2559). ข้อมูลผู้ประกอบการเขตหนองแขม.ค้นเมื่อ 7 สิงหาคม 2559.จาก <https://www.dbd.th>
ประสงค์ ประณีตพลกรัง.(2541).ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ.กรุงเทพฯ: อีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.
นพฤทธิ์ คงรุ่งโชค.(2549). ระบบสารสนเทศทางการบัญชี: Accounting information Systems. กรุงเทพฯ: ท้อป.

วรารณ เหลือวิลัย.(2548). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารสนเทศทางการบัญชีบริหารกับผลการดำเนินงานขององค์กร.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริพร ท้ายพันธลักษณ์.(2548). ความสัมพันธ์ระหว่างสารสนเทศทางการบัญชีบริหาร การเรียนรู้ขององค์กร และผลการ
ดำเนินงานด้านการผลิตของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรลักษณ์ ศิริทองสุข.(2551). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจกับประสิทธิภาพการทำงานของ นักบัญชี
บริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์บัณฑิต มหาวิทยลัยมหาสารคาม.

Cochran, W.G. (1953). *Sampling Techniques Experimental Designs*, New York

Stephen, P. Robbins, Mary Coulter. *Management*. Upper Saddle Rivery, New Jersey :Prentice Hall,2003